

Yttrande

2023-12-11

Reviderat 2023-02-20

(M, L, D, KD)

Ärendenummer SLK - 29

Yttrande angående – Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Yttrandet

Frågan om att utveckla ett lokalbidrag som når bredare än det lokalbidrag som administreras av idrott- och föreningsnämnden har diskuterats och utretts sedan en längre tid tillbaka. Frågan har även blivit accentuerad ytterligare mot bakgrund av stigande hyror och lokalkostnader. Som framgår av remissvaren är frågan dock mer komplex än att ge ett uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att i samverkan med kulturnämnden utveckla nuvarande lokalbidrag. Detta påpekas även i kulturnämndens remissyttrande där det framhålls att motionens avgränsning, att se över kriterierna, är för snäv för att ge önskad effekt.

Som stadsledningskontoret konstaterar och som även påtalas i idrotts- och föreningsnämndens bedömning; finns möjlighet för fler bidragsgivande nämnder och styrelser att utforma någon form lokalbidrag utifrån sina målgrupper. Utformandet av ett sådant eventuellt bidraget bör dock föregås av en kostnadsberäkning och bör också vägas emot andra former av insatser, överenskommelser och samarbeten. Stadsledningskontoret exemplifierar i tjänsteutlåtandet kring sådana insatser och processer såsom den pågående utvecklingen av Göteborgs Stads hyresmodell för kultur- och föreningsliv samt insatser, inom ramen för stadens kulturprogram, för att öka tillgången till verksamhetslokaler och ytor för kultur i samverkan med kommunala och privata fastighetsaktörer. Det är också viktigt att man säkerställer rättssäkra processer och rutiner som vi bedömer inte kan fångas med enkelhet i ett utvidgat lokalbidrag i den form som Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för.

Vi erkänner motionärernas goda intention, men förslaget fångar inte komplexiteten i frågan. Vi kan dock konstatera att styret inkommit med ett yrkande där det ska utredas om det finns ytterligare möjligheter att stötta den del av föreningslivet som inte är aktivitetsbidragsgodkända enligt idrotts- och föreningsnämndens regelverk. En utredning som ska återspeglas i budgetförutsättningarna inför kommande budgetarbete. Vi har principiellt inget emot att se över vilket ytterligare stöd som kan ges till civilsamhället som är en mycket viktig del av vår stad. Vi kan dock konstatera att det är något kort om tid för stadsledningskontoret att kunna leverera någon nytt och substantiellt om denna fråga inte redan har berörts i den pågående utredning om att identifiera konsekvenser av omorganisationen till facknämnder.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet
särskilt yttrande Centerpartiet)

2024-02-09

Ärende 29

Reviderat 2024-02-20

Yrkande angående Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över möjligheterna att ytterligare stötta den del av föreningslivet där aktivitetsbidrag inte är en grund för bidragsberättigande, inom ramen för pågående utredning om att identifiera konsekvenser av omorganisationen till facknämnder, beslutad i kommunstyrelsen 2023-11-08.
2. Uppdraget återrapporteras till kommunstyrelsen i tid för att kunna hanteras av ordinarie budgetprocess.
3. Motionen anses därmed besvarad.

Yrkandet

I motionen lyfts det faktum att det finns delar av föreningslivet som inte är berättigade till aktivitetsbidrag, och som därmed inte är berättigade att söka lokalbidrag. Frågan är som konstateras i remissvaren mångfacetterad och komplex. Inte desto mindre är det ett faktum att det finns delar av föreningslivet, såsom frivilligcentraler/samverkansföreningar, kulturverksamheter (exempelvis hembygdsmuseer) och idéburna verksamheter inom delningsekonomin vars verksamheter inte på ett självklart sätt är en del av nuvarande bidragssystem. Vi ser därför att det finns ett behov av att se över på vilka sätt staden kan göra ytterligare för att stötta den del av föreningslivet där aktivitetsbidrag inte är en grund för bidragsberättigande.

Efter beslut i kommunstyrelsen 2023-11-08 pågår en utredning om att identifiera konsekvenserna av omorganisationen till facknämnder. Vi ser en fördel med att en översyn i linje med detta yrkande kan ske inom ramen för den pågående utredningen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-07

Ärendenummer SLK-2023-00640

Handläggare

Alberita Olluri

Telefon: 031-368 01 82

E-post: alberita.olluri@stadshuset.goteborg.se

Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Motionen

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att idrotts- och föreningsnämnden tillsammans med kulturnämnden får i uppdrag att se över kriterierna för lokalbidrag. På så sätt ska kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ha möjlighet att ta del av bidraget.

Motionärerna menar att kriterierna för lokalbidrag är utformade för idrottsrörelsen vilket kan utesluta andra föreningar som är i behov av lokaler. Genom en revidering av riktlinjerna bedömer motionärerna att fler former av föreningsliv ska få möjlighet att ta del av lokalbidraget.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till socialnämnd Centrum, idrotts-och föreningsnämnden och kulturnämnden. Nämndernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Socialnämnd Centrum	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande C Yrkande S Yrkande M Yrkande V Omröstning	Nämnden bedömer att enbart se över idrotts- och föreningsnämndens riktlinjer för lokalbidrag inte kommer ge den effekt som motionen avser att möjliggöra. Flera organisationer skulle fortfarande inte vara aktuella för lokalbidrag då de inte faller inom ramen för idrotts- och föreningsnämndens uppdrag i reglemente. Nämnden ser snarare att det finns ett behov av att ta fram en gemensam bild av de organisationer som hamnar mellan bidragsgivande nämnder

		och som därmed inte kan beviljas bidrag för lokaler.
Idrotts- och föreningsnämnden	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande C Omröstning	Nämnden ser utifrån stadens riktlinje inga hinder för andra bidragsgivande nämnder och styrelser att utforma lokalbidrag som riktar sig till aktörer i det fria kulturlivet och andra föreningar. Nämnden bedömer att ett eventuellt lokalbidrag som riktar sig mot annan målgrupp inom föreningslivet bör hanteras av annan bidragsgivande nämnd eller styrelse än idrotts- och föreningsnämnden. Nämnden anser att ett uppdrag om att möjliggöra för fler aktörer inom föreningslivet att ta del av lokalbidrag inte bör riktas till idrotts- och föreningsnämnden.
Kulturnämnden	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande C Yrkande V, S och MP Omröstning	Nämnden ser positivt på motionens intention, men motionens avgränsning att se över kriterierna är för snäv för att ge önskad effekt. Lokalbidragets utformning är anpassat för idrotts- och föreningsnämndens specifika uppdrag och målgrupper. Det innebär att även om kriterier för lokalbidraget ses över och justeras skulle flertalet kulturaktörer inte vara kvalificerade att söka bidraget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Alla verksamheter påverkas negativt av den generella kostnadsutvecklingen. Rimliga lokal- och hyreskostnader bedöms vara avgörande för flera aktörers framtid inom det fria kulturlivet. Utifrån remissinstansernas svar framgår att det snarare är nivån på det sammanlagda bidraget till lokaler som påverkar mer än utformning av kriterier.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det fria kulturlivet spelar en avgörande roll för att stadens invånare ska få tillgång till ett brett och mångfacetterat kulturutbud. Kultur ökar förståelsen mellan människor och bygger tillit. Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande, vilket främjar social hållbarhet och en hållbar livsstil.

En förutsättning för att det fria kulturlivet ska kunna verka i staden och bidra till en hållbar kulturstad är långsiktiga stöd och stabila förutsättningar för sina konstnärliga och kulturella verksamheter, speciellt för lokaler och driftskostnader.

Stadsledningskontorets kommentar

I dagsläget är det enbart idrotts- och föreningsnämnden som fördelar lokalbidrag. Däremot ger fler nämnder bidrag till kostnader för lokaler inom ramen för andra bidrag och stödformer. Stadsledningskontoret instämmer i idrotts- och föreningsnämndens bedömning att det finns möjlighet för fler bidragsgivande nämnder och styrelser att utforma lokalbidrag utifrån sina målgrupper.

Stadsledningskontoret återrapporterade till kommunstyrelsen 2023-10-04 i ärendet avseende det fria kulturlivets villkor (dnr 0720/22). I samband med detta konstaterade stadsledningskontoret att det finns pågående aktiviteter som har betydelse för det fria kulturlivets förutsättningar vad gäller lokalbehov och hyresnivåer. Exempelvis Göteborgs Stads hyresmodell för kultur- och föreningsliv som implementerades i staden 2021. Hyresmodellen samordnas av lokalförmedlingen inom idrotts- och föreningsförvaltningen. Syftet med hyresmodellen är att subventionera hyror för kultur- och föreningsaktörer. Modellen är fortsatt under utveckling och har ännu inte utvärderats. Vidare konstaterades även att det inom ramen för Göteborgs Stads plan för kulturprogrammet 2023-2026 pågår en insats om att stärka kulturens roll i samhällsutvecklingen som syftar till att tillgången till verksamhetslokaler och ytor för kultur ska öka i samverkan med kommunala och privata fastighetsaktörer. Det pågår även aktiviteter inom ramen för det näringslivsstrategiska programmet som syftar till att underlätta tillgången till ändamålsenliga lokaler för det fria kulturlivet.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2023-10-24 § 226 (a och b)
3. Idrotts- och föreningsnämndens handlingar 2023-10-24 § 156
4. Kulturnämndens handlingar 2023-10-23 § 207

Handling 2023 nr 144

Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Göteborgs föreningsliv är väldigt differentierat. Här finns allt från den stora idrottsföreningen till den lilla teatergruppen. Många av våra aktiva föreningar är i behov av lokaler. Inte minst det fria kulturlivet skriker efter lokaler för att kunna genomföra sin verksamhet. I Göteborg kan de föreningar som uppfyller vissa kriterier ansöka om lokalbidrag. Dessa kriterier är i mångt och mycket utformade för idrottsrörelsen, medan andra föreningar med samma behov hamnar utanför. Exempelvis är det ett krav att föreningen även är godkänd för aktivitetsbidrag från Idrotts- och föreningsförvaltningen. Detta gör att många föreningar inte har möjlighet att ansöka om lokalbidrag, även om behovet finns. Genom en revidering av riktlinjerna hoppas Centerpartiet att fler former av föreningsliv ska få möjlighet att ta del av lokalbidraget. På så sätt skapar vi förutsättningar för ett än mer blomstrande föreningsliv i Göteborg.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidrag. Inriktningen är att även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget.

AnnaSara Perslow (C)

Emmyly Bönfors (C)

§ 226 Svar på remiss - Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

N164-0909/23

Socialförvaltningen Centrum har 2023-10-06 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Clara Thulin (C) yrkar bifall till yrkandet från (C). Se bilaga 1 till protokollet.

Claes Söderling (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag samt avslag till yrkandet från (C).

Nina Miskovsky (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Jenny Broman (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden Jenny Broman (V) ställer propositioner på yrkandena och finner att förvaltningens förslag har bifallits.

Beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om att se över kriterierna för lokalbidrag i Göteborg med hänvisning till de synpunkter som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Dag för justering

2023-11-07

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-10-24

Vid protokollet

Sekreterare

Elisabeth Ditta

Ordförande

Jenny Broman (V)

Justerande

Nina Miskovsky (M)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-06

Diarienummer N164-0909/23

Handläggare Stina Lindgren

Telefon: 031 365 8248

E-post: stina.lindgren@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss angående motion om kriterier för lokalbidrag

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om att se över kriterierna för lokalbidrag i Göteborg med hänvisning till de synpunkter som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Sammanfattning

En remiss har inkommit från kommunstyrelsen för socialnämnden Centrums yttrande kring motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att Idrotts- och föreningsnämnden ska få i uppdrag att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidrag. Inriktningen är att även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden Centrum avstyrker motionen om att se över kriterierna för lokalbidrag. Förvaltningen gör bedömningen att enbart se över idrotts- och föreningsförvaltningens lokalbidrag inte kommer att ge den effekt som motionen avser att möjliggöra. Flera organisationer skulle fortfarande inte vara aktuella för lokalbidrag då de inte faller inom ramen för idrotts- och föreningsförvaltningens uppdrag i reglementet. Det skulle inte heller uppnås genom att ta bort kravet att vara godkänd för aktivitetsbidrag.

Socialförvaltningen Centrum har genom sin kartläggning visat på att det finns organisationer som hamnar i glappen mellan bidragsgivande förvaltningar och inte kan beviljas bidrag som kan finansiera lokaler. För att få till en ändamålsenlig förändring bedömer förvaltningen snarare att det finns ett behov av att ta fram en gemensam bild av de glapp som finns och hur de ska hanteras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att en översyn i sig inte kommer innebära några kostnader utöver personella resurser. Däremot kan det innebära en betydande ökning av kostnader för staden om fler av civilsamhällets organisationer får finansiering för sina lokalkostnader.

Civilsamhällets organisationer finansierar sin verksamhet genom allt från medlemsintäkter till gåvoinsamlingar, stipendier och andra bidragsgivare så som statliga medel. Många organisationer bedriver också verksamhet med volontärer och ideella insatser. Stadens bidrag utgör ofta en delfinansiering som bidrar till omfattande verksamhet för stadens invånare som i flera fall erbjuds kostnadsfritt eller till en låg kostnad för brukaren.

Bedömning ur ekologisk dimension

I dagsläget finns få eller inga bidrag att söka för organisationer vars syfte är att arbeta med cirkulär ekonomi så som delningsekonomi. Förvaltningen bedömer att en översyn av lokalbidrag skulle kunna möjliggöra för organisationer inom arbetsområdet att beviljas bidrag för sin verksamhet beroende på hur en sådan förändring skulle se ut.

Delningsekonomi kan innebära möjlighet att göra hållbara konsumtionsval vilket kopplar till miljömålet ”Klimatet – Göteborgs klimatavtryck är nära noll” inom Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030.

Fler organisationer skulle kunna arbeta mer långsiktigt med exempelvis delningsekonomi om organisationer med cirkulär ekonomi som verksamhetsområde får möjlighet att söka lokalbidrag. Det skulle på sikt kunna bidra till exempelvis minskade utsläpp, förändrade konsumtionsmönster och ökad grad av återbruk. För den enskilda invånaren kan det också innebära en påverkan på privatekonomin i positiv riktning.

Bedömning ur social dimension

Civilsamhällets organisationer bedriver en verksamhet som är av socialt värde för stadens invånare. Detta sker genom att personer kan delta som bland annat ledare, volontärer, anställda, arbetstränande och brukare i den omfattande verksamhet som drivs.

Civilsamhällets organisationer erbjuder kvalificerat stöd, bedriver intressepolitik för och med utsatta målgrupper, fungerar som komplement till stadens insatser och bedriver lokala mötesplatser för stadens invånare. Många av organisationerna i Göteborg har ett stort nätverk i lokalsamhället och med specifika målgrupper. Civilsamhället bidrar därmed bland annat till stadens arbete med integration, jämställdhet, mänskliga rättigheter och mångfald.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2023-10-17

Bilagor

1. Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Ärendet

Socialnämnden Centrum har ombetts yttra sig kring en motion om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar. Remissen har skickats till idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden och socialnämnden Centrum för yttrande och ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 11 november 2023.

Socialförvaltningen Centrum har i beredningen av ärendet haft dialog och informationsutbyte med idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) föreslår i sin motion att idrotts- och föreningsnämnden tillsammans med kulturnämnden ska se över kriterier för lokalbidrag till föreningar. Motionen beskriver att det exempelvis är ett krav att föreningen även är godkänd för aktivitetsbidrag från idrotts- och föreningsförvaltningen för att ta del av lokalbidrag. Det i sin tur gör att många föreningar inte har möjlighet att ansöka om lokalbidrag, även om de har behov av ett sådant bidrag. Motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidrag. Inriktningen är att även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget.

Stadens bidragsgivning och lokalsubventionering till civilsamhällets organisationer

Alla organisationer som beviljas föreningsbidrag av staden måste uppfylla Göteborgs Stads riktlinje för bidrag till civilsamhället som fastställdes av Kommunfullmäktige 2019.

Sju förvaltningar hanterar bidrag till civilsamhället; socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt förvaltningen för funktionsstöd, Kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen. Det finns en eller ett flertal bidragstyper inom respektive förvaltning. Varje förvaltning har en anvisning vilken är beslutad i respektive nämnd och tydliggör vad en organisation kan beviljas bidrag för och vilken målgrupp bidraget ska gynna. Anvisningen går i linje med respektive nämnds uppdrag i reglementet. Kulturförvaltningen ger även bidrag och stipendier för att stödja det fria kulturlivet som inte är organiserat i föreningsform.

Fem bidragstyper hos fyra förvaltningar har potential att täcka upp för delar av lokalkostnaden för en förening. Det gäller lokalbidrag samt särskilt driftbidrag och särskilt verksamhetsbidrag hos idrotts- och föreningsförvaltningen samt verksamhetsbidrag hos socialförvaltningen Centrum, förvaltningen för funktionsstöd och verksamhetsstöd hos kulturförvaltningen. För att beviljas något av dessa bidrag måste organisationen uppfylla kriterierna i enighet med Göteborgs Stads riktlinje för bidrag till civilsamhället och anvisningen för det specifika bidraget.

För att beviljas lokalbidrag som idrotts- och föreningsnämnden tillhandahåller måste organisationen vara godkänd för aktivitetsbidrag. Både lokalbidrag och aktivitetsbidrag är generella bidrag som förvaltningen beviljar efter fastställd nivå. Hur stort lokalbidraget blir beror på kostnaden för lokalen och hur många aktivitetsbidragsgodkända medlemmar föreningen har. Aktivitetsbidraget är enligt anvisningen ett stöd till ideella organisationer som erbjuder gruppaktiviteter för målgruppen barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning och pensionärer (65 år eller äldre) vilka betalar medlemsavgift på

minst 100 kr. Syftet med idrotts- och föreningsförvaltningens bidrag är att möjliggöra för föreningar och organisationer att bidra till en rik fritid för nämndens och förvaltningens målgrupper.

De verksamhetsbidrag som socialförvaltningen Centrum och förvaltningen för funktionsstöd samt verksamhetsstödet som kulturförvaltningen hanterar är selektiva bidrag som beviljas efter prövning av innehåll i verksamhet och behov av finansiering. Socialförvaltningen Centrum och förvaltningen för funktionsstöds verksamhetsbidrag riktar sig till stadenövergripande verksamhet vars målgrupp är människor i utsatta situationer eller verksamheter som arbetar opinionsbildande och röstbärande för marginaliserade, utsatta eller åsidosatta grupper eller personer inom funktionshinderområdet. Kulturförvaltningens verksamhetsstöd riktar sig framför allt till yrkesverksamma kulturaktörer vars verksamhet enligt förvaltningen bedöms som *”särskilt viktiga för sina målgrupper eller kulturpolitiskt värdefulla för Göteborgs Stad”*.

I dagsläget är det hård konkurrens om verksamhetsbidragen. Generellt söker civilsamhällets organisationer omkring dubbelt så mycket bidrag än vad som finns inom given budgetram för stadens verksamhetsbidrag. Det gör att en del blir helt utan bidrag och att de som beviljas enbart får en del av vad de ansöker om och anser sig ha behov av. Flera organisationer får också avslag eftersom de inte följer anvisningen för bidraget även om de uppfyller kriterierna i riktlinje för bidrag till civilsamhället.

Staden subventionerar även kultur- och föreningslivet med lokaler genom idrotts- och föreningsförvaltningens arbete med hyresmodellen. Enligt hyresmodellen ska kultur- och föreningslokaler som ägs av kommunala fastighetsägare och hyrs ut på långtid, hyras ut av idrotts- och föreningsförvaltningen vilket kan innebära subventionerad hyra. Syftet med modellen är att göra det enklare för förenings- och kulturlivet att få tillgång till lokaler till en kostnad som inte förändras över tid och att skapa en mer likvärdig hyressättning.

Kartläggning av glapp i stadens bidrag till civilsamhället

Hösten 2022 gjorde socialförvaltningen Centrum en kartläggning av de glapp som finns i stadens bidragsgivning. Kartläggningen visar att stadens uppdelning i ansvarsområden skapar glapp som både kan försvåra för delar av civilsamhället att samverka med staden och att erhålla bidrag då de eller deras verksamhet inte passar in i stadens uppdelning.

Det finns också glapp mellan de bidrag som socialförvaltningen Centrum, förvaltningen för funktionsstöd, kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen hanterar. En idéburen organisation som bedriver en lokal mötesplats med lokal demokrati och kultur som verksamhetsområde kan exempelvis ha svårt att beviljas bidrag för sina lokalkostnader. Det beror på att de bedriver sin verksamhet lokalt och inte stadensövergripande. Det kan också bero på att de ofta inte har en tydligt utsatt målgrupp eller tillräckligt professionell kulturell verksamhet för att beviljas något av de verksamhetsbidrag som finns. De kan heller inte alls eller i liten utsträckning beviljas idrotts- och föreningsförvaltningens aktivitetsbidrag och i förlängningen lokalbidrag. Detta eftersom de inte driver verksamhet på de sätt som bidragen är anpassade för, alltså återkommande verksamhet för barn- och unga, 65 + år och/eller personer med funktionshinder som deltar återkommande och som betalar medlemsavgift. De flesta lokala bidrag i de fyra stadsområdena beviljas heller inte för fasta lokalkostnader. Det

finns ett flertal hinder som i samklang kan göra att vissa organisationer inte får tillgång till att söka stadens bidrag som kan täcka kostnaden för lokaler.

Svårigheten för civilsamhällets organisationer att finansiera sin verksamhet beror bland annat på hur de organiserar sin verksamhet, var i staden de verkar och vilken målgrupp som verksamheten riktar sig till. De som möter dessa hinder är allt från kulturföreningar till föreningar som jobbar med lokal demokrati, delningsekonomi och ekologi, utbildning, sociala frågor, för och med personer med funktionshinder med mera. Frågan om finansiering och vilka organisationer som hamnar i dessa glapp berör alltså fler organisationer än kulturföreningar.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att socialnämnden Centrum avstyrker motionen.

Motionen avser att möjliggöra för kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet att i större utsträckning kunna finansiera sin lokalkostnad genom idrotts- och föreningsförvaltningens lokalbidrag. Förvaltningen gör bedömningen att enbart se över idrotts- och föreningsförvaltningens lokalbidrag inte kommer att ge den effekt som motionen avser att möjliggöra.

Bidragsgivning i staden sker utifrån respektive bidragsgivande förvaltnings reglemente. Oavsett vilka förändringar som görs i en anvisning behöver det finnas en koppling mellan organisationens verksamhet och den bidragsgivande förvaltningens uppdrag i reglementet för att beviljas bidrag. Förvaltningen ser inte att syftet med motionen omhändertas genom att endast revidera anvisningar för lokalbidraget, eftersom alla organisationer inte faller inom ramen för idrotts- och föreningsförvaltningens uppdrag i reglementet.

Motionärerna lyfter ett hinder med lokalbidraget: att det bygger på att organisationen är aktivitetsbidragsgodkänd. Att ta bort kravet att vara godkänd för aktivitetsbidrag skulle möjliggöra för några fler organisationer att ta del av idrotts- och föreningsförvaltningens lokalbidrag, men andra skulle fortfarande inte omfattas av bidraget.

Socialförvaltningen Centrums kartläggning har visat på att det finns organisationer som hamnar i glappen mellan bidragsgivande förvaltningar och därför inte kan beviljas bidrag som kan finansiera lokaler. Förvaltningens bedömning är att flertalet av de organisationer som hamnar i glappen för stadens bidragsgivning bidrar till stadens mål men har svårt att hitta långsiktig finansiering för lokalkostnader.

Det finns inga hinder för någon bidragsgivande förvaltning att hantera ett bidrag för lokaler inom ramen för sitt uppdrag i reglementet. För att få till en ändamålsenlig förändring bedömer förvaltningen snarare att det finns ett behov av att ta fram en gemensam bild av de glapp som finns och hur de ska hanteras.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

Yrkande

Centerpartiet

2023-10-20

Yrkande angående – Svar på remiss angående motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.

Förslag till beslut

I Socialnämnd Centrum:

1. Socialnämnd Centrum tillstyrker motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Socialnämnd Centrum skickar över brödtexten till detta yrkande som eget yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar till kommunstyrelsen.
3. I övrigt avslås tjänsteutlåtandet.

Yrkandet

Efter att Kommunfullmäktige antog ”Principer för långsiktigt hållbar hyressättning av lokaler för förenings- och kulturliv” har Idrott- och föreningsförvaltningen (IoFF) börjat överföra sina lokaler till den nya hyresmodellen. Idag har IoFF ca 40 lokaler i modellen och i samtliga av dessa kommer det införas krav om att hyresgästen ska vara bidragsgodkänd enligt IoFF.

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället samt i nämndens lokala anvisningar för föreningsbidrag. Med nuvarande bidragsregler kan föreningar som är aktivitetsbidragsgodkända även ansöka om att få lokalbidrag. Det innebär att många av de kulturaktörer som är hyresgäster inte är bidragsberättigade för lokalbidrag. Övervägande andel av hyresgästerna som är kulturaktörer är organiserade som kulturföreningar. I IoFFs reglemente finns möjligheten att ge kompensatoriska bidrag i enlighet med hyresmodellen men endast till aktivitetsbidragsgodkända föreningar.

För att det ska bli möjligt för även kulturföreningar att ta del av lokalbidrag skulle riktlinjen för föreningsbidrag till civilsamhället, nämndens lokala anvisningar för föreningsbidrag samt kravet på att vara aktivitetsbidragsgodkänd för att få söka lokalbidrag revideras. Ett genomförande av motionens förslag skulle ge ekonomiska konsekvenser som hade behövt hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess.

§ 156, diarienummer 0188/23

Yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar, H 2023 nr 144

Beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden avstyrker motionen.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Handlingar

- Tjänsteutlåtande avdelning föreningsstöd, daterat 2023-09-13
- Yrkande från C angående yttrande till kommunstyrelsen över motion om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar, daterad 2023-10-20
- Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar, H 2023 nr 144

Yrkanden

John Harfouche (C) yrkar bifall till yrkandet från C.

Propositionsordning

Bettan Andersson (V) ställer förvaltningens förslag till beslut mot yrkandet från C och finner att nämnder bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Protokollsutdrag skickas till

- Avdelning föreningsstöd
- Kommunstyrelsen

Dag för justering

2023-10-30

Vid protokollet

Sekreterare

Ida Suni

Ordförande

Bettan Andersson (V)

Justerande

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-13

Diarienummer 0188/23

Handläggare

Ulrika Thunberg, Tove Selnes

Telefon: 031-368 21 51

E-post: ulrika.thunberg@ioff.goteborg.se

Yttrande över motion om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden avstyrker motionen.
2. Idrotts- och föreningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har överlämnat en motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) på remiss. Motionärerna anser att lokalbidragets nuvarande utformning riktar sig mot idrottsföreningar och vill genom reviderade riktlinjer öka möjligheterna för fler former av föreningsliv att ta del av lokalbidraget. I motionen föreslås ett uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidrag.

Ärendet har sänts till idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden samt Socialnämnd Centrum för inhämtande av synpunkter. Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 7 november 2023.

Förvaltningens förslag är att avstyrka motionen. Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället samt i nämndens lokala anvisningar för föreningsbidrag. Bidragsgivningen är inriktad på ideella föreningar som bedriver verksamhet mot de målgrupper som anges i nämndens lokala anvisningar, det vill säga barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år. Ett eventuellt lokalbidrag som riktar sig mot en annan målgrupp inom föreningslivet bör därför hanteras av en annan bidragsgivande nämnd eller styrelse.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningens förslag innebär att avstyrka motionen och leder inte i sig till några ekonomiska konsekvenser. Ett genomförande av motionens förslag skulle ge ekonomiska konsekvenser med påverkan på både personella resurser och bidragsbudget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning syftar till att möjliggöra för föreningar och organisationer att bidra till en rik fritid för nämndens och förvaltningens målgrupper. Bidragsgivningen är inriktad på ideella föreningar som bedriver verksamhet i Göteborg för barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år. Lokalbidraget ger ett stöd till ideella aktivitetsbidragsgodkända föreningar som bedriver aktiviteter i egna lokaler eller i hyrda lokaler med kontrakt på minst ett år.

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället möjliggör för fler bidragsgivande nämnder och styrelser att utforma lokalbidrag utifrån sina målgrupper. På så sätt kan motionens ambition att ge kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet större möjlighet att få stöd till lokalkostnader förverkligas.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterierna för lokalbidrag på remiss. Ärendet har sänts till idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden samt Socialnämnd Centrum för inhämtande av synpunkter. Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 7 november 2023.

Beskrivning av ärendet

Motionens utgångspunkt är att föreningslivet i Göteborg består av många olika typer av föreningar, från idrottsföreningar till aktörer inom det fria kulturlivet och andra typer av föreningar. Motionärerna ser ett stort behov av lokaler för föreningslivet och anser att lokalbidragets nuvarande utformning framför allt riktar sig till idrottsföreningar, medan andra typer av föreningar inte har möjlighet att ansöka om lokalbidrag. Motionärerna föreslår ett uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden, tillsammans med kulturnämnden, för att se över kriterierna för lokalbidrag. Inriktningen är att även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget.

Förvaltningens bedömning

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. I riktlinjen framgår att bidragsgivande nämnder och styrelser kan fördela olika former av föreningsbidrag, inklusive bidrag till kostnader för lokaler. Utifrån riktlinjen kan bidragsgivande nämnder och styrelser upprätta lokala anvisningar. Förvaltningen ser utifrån stadens riktlinje inga hinder för andra bidragsgivande nämnder och styrelser att utforma ett lokalbidrag som riktar sig till aktörer i det fria kulturlivet eller andra föreningar.

I idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag återfinns ett antal grundläggande kriterier som föreningar ska uppfylla för att kunna få bidrag. Ett kriterium är att föreningen ska bedriva ideell verksamhet i Göteborg för målgrupperna barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år.

Lokalbidraget ger ett stöd till ideella aktivitetsbidragsgodkända föreningar som bedriver aktiviteter i egna lokaler eller i hyrda lokaler med kontrakt på minst ett år. Bland de aktivitetsbidragsgodkända föreningarna finns många idrottsföreningar, men också till exempel scoutföreningar och kulturföreningar. Det centrala i bidragsgivningen är att föreningarna bedriver verksamhet för ovan nämnda målgrupper.

Idrotts- och föreningsnämnden tar årligen beslut om anvisningarna för föreningsbidrag och förvaltningen arbetar löpande med att utvärdera och revidera anvisningarna för att säkerställa att kriterierna för nämndens bidrag är tydliga och korrekta. En viktig utgångspunkt är dock de grundläggande kriterier som föreningarna ska uppfylla, och den inriktning som finns mot målgrupperna barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år. Detta för att säkerställa att förvaltningen har rätt kompetens och förutsättningar för att kunna handlägga och följa upp bidragen på ett effektivt och rättssäkert sätt. Ett eventuellt lokalbidrag som riktar sig mot en annan målgrupp inom föreningslivet bör därför hanteras av en annan bidragsgivande nämnd eller styrelse.

Förvaltningen anser därmed att ett uppdrag om att möjliggöra för fler aktörer inom föreningslivet att ta del av lokalbidrag inte bör riktas till idrotts- och föreningsnämnden och föreslår för nämnden att avstyrka motionen.

Johan Sävhave

Karin Lackéus

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Föreningsstöd

Yrkande

Centerpartiet

2023-10-20

Yrkande angående – Yttrande till kommunstyrelsen över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.

Förslag till beslut

I Idrotts- och föreningsnämnden:

1. Idrotts- och föreningsnämnden tillstyrker motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Idrotts – och föreningsnämnden skickar över brödtexten till detta yrkande som eget yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar till kommunstyrelsen.
3. I övrigt avslås tjänsteutlåtandet.

Yrkandet

Efter att Kommunfullmäktige antog ”Principer för långsiktigt hållbar hyressättning av lokaler för förenings- och kulturliv” har Idrott- och föreningsförvaltningen börjat överföra sina lokaler till den nya hyresmodellen. Idag har IOFF ca 40 lokaler i modellen och i samtliga av dessa kommer det införas krav om att hyresgästen ska vara bidragsgodkänd enligt IOFF.

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället samt i nämndens lokala anvisningar för föreningsbidrag. Med nuvarande bidragsregler kan föreningar som är aktivitetsbidragsgodkända även ansöka om att få lokalbidrag. Det innebär att många av de kulturaktörer som är hyresgäster inte är bidragsberättigade för lokalbidrag. Övervägande andel av hyresgästerna som är kulturaktörer är organiserade som kulturföreningar. I IOFF:s reglemente finns möjligheten att ge kompensatoriska bidrag i enlighet med hyresmodellen men endast till aktivitetsbidragsgodkända föreningar.

För att det ska bli möjligt för även kulturföreningar att ta del av lokalbidrag skulle riktlinjen för föreningsbidrag till civilsamhället, nämndens lokala anvisningar för föreningsbidrag samt kravet på att vara aktivitetsbidragsgodkänd för att få söka lokalbidrag revideras. Ett genomförande av motionens förslag skulle ge ekonomiska konsekvenser som hade behövt hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess.

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

§ 207, 0505/23

Beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Handlingar

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande 2023-10-04.

Yrkande 2023-10-20 från (C) enligt bilaga 1 till protokollet.

Yrkanden

Under överläggningarna i ärendet läggs följande förslag:

- AnnaSara Perslow (C) yrkar bifall till yrkandet från (C) och avslag på förvaltningens tjänsteutlåtande.
- Förste vice ordförande Grith Fjeldmose (V) yrkar för S, V och MP bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ordförande Pär Johansson (S) ställer yrkandena under proposition och finner att kulturnämnden bifaller yrkandet från Grith Fjeldmose (V) m fl.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen.

Dag för justering

2023-10-27

**Utdrag ur protokoll
Kulturnämnden**

Sammanträdesdatum: <!sammanträdesdatum>

Vid protokollet

Sekreterare

Stina Borrman

Ordförande

Pär Johansson

Justerande

Ewa Jablonska

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-04

Diarienummer 0505/23

Handläggare

Nina Wallgren

Telefon: 031-368 34 72

E-post: nina.wallgren@kultur.goteborg.se

Axel Grimlund

Telefon: 031-368 34 84

E-post: axel.grimlund@kultur.goteborg.se

Myriam Mazzoni

Telefon: 031-368 34 91

E-post: myriam.mazzoni@kultur.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har översänt en begäran om yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar som fördelas av idrotts- och föreningsnämnden. Bakgrunden som uttrycks i motionen, är ett stort behov av lokaler, inte minst hos det fria kulturlivet och syftar till att se över om även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet kan omfattas av lokalbidraget. Kulturnämnden ska yttra sig över motionen senast 7 november 2023. Motionen har översänts till kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt socialnämnd Centrum för yttrande.

Förvaltningen har granskat idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier och kriterier för aktivitetsbidragsgodkännande, anvisningar för lokalbidrag samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.

Förvaltningen ser positivt på motionens ansats att tillgängliggöra fler resurser för att stärka kulturlivets möjlighet till lokalhållning och dess förutsättningar att verka i staden i enlighet med stadens kulturprogram. Det fria kulturlivets tillgång till lokaler samt rimliga hyror är avgörande för att säkerställa en kulturell infrastruktur i staden.

Förvaltningen bedömer dock motionens avgränsning att se över kriterierna för snäv för att uppnå motionens önskade effekt. Lokalbidragets kriterier utgår från *Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.¹ Det innebär att även om kriterier för lokalbidraget ses över och justeras skulle flertalet kulturaktörer inte vara kvalificerade att söka bidraget utifrån avgränsningar i ovannämnda riktlinjer och anvisningar.

Utifrån en sammantagen bedömning föreslår förvaltningen nämnden att avstyrka motionen om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen konstaterar under 2023 att flera väletablerade organisationer, antingen i ansökan om kulturstöd eller genom direkt kontakt, beskriver att verksamheter påverkas negativt av den generella kostnadsutvecklingen. Organisationer som erhåller Verksamhetsstöd från kulturnämnden vittnar om hyreshöjningar som ökat i högre takt än kulturstödet. Det gäller både de som hyr av privata fastighetsbolag som av kommunala bolag. Frågan om rimliga lokal- och hyreskostnader bedöms vara avgörande för flera aktörers framtid inom det fria kulturlivet. Förvaltningen konstaterar i rapporten *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* att kulturstöden inte har ökat i takt med den generella kostnads- och befolkningsutvecklingen (KN 230619 §144).

Motionen inkluderar inte behovet av ökad finansiering för att fler organisationer inom kulturlivet och andra aktörer ska kunna ta del av lokalbidraget. Förvaltningen bedömer även att tillskott av medel för att möta lokalkostnadsbehov är en förutsättning för att intentionen i motionen ska uppnås.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den sociala och kulturella dimensionen av ett hållbart samhälle samspelar med varandra. Kultur ökar förståelsen mellan människor och bygger tillit. Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande, vilket främjar social hållbarhet och en hållbar livsstil. Det fria kulturlivet bidrar till ett kulturellt och demokratiskt fritt samhälle och stärker yttrandefriheten. Flera kulturaktörer arbetar inkluderande utifrån ett socialt engagemang, bland annat genom samarbeten med organisationer från civilsamhället och konstnärliga gestaltningar av människors berättelser. Konstnärliga och kreativa verksamheter skapar kulturella mötesplatser för människor i olika åldrar och med olika bakgrunder i skilda delar av staden.

¹ Se [Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället](#) och [Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag](#)

Det fria kulturlivet spelar en avgörande roll för att stadens invånare ska få tillgång till ett brett och mångfacetterat kulturutbud. Med sitt utbud når stadens fria aktörer en publik om drygt en och en halvmiljon i hela Göteborg. En förutsättning för att det fria kulturlivet ska kunna verka i staden och bidra till en hållbar kulturstad är långsiktiga stöd och stabila förutsättningar för sina konstnärliga och kulturella verksamheter, speciellt för lokaler och driftskostnader.

Bilagor

1. Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Kulturnämndens Riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet.

Expedieras till

Kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har den 22 juni översänt motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar till kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt socialnämnd Centrum för yttrande senast den 7 november 2023.

Beskrivning av ärendet

Av motionen framgår att lokalbidraget i hög utsträckning är anpassat för idrottsföreningar, bland annat genom att föreningar behöver vara aktivitetsbidragsgodkända från idrotts- och föreningsförvaltningen för att kunna söka lokalbidraget. Detta leder enligt motionen till att andra föreningar hamnar utanför. Motionärerna framhåller att många andra föreningar, inte minst inom det fria kulturlivet, är i stort behov av lokaler för att kunna verka i staden.

Motionen föreslår att ge i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidraget till föreningar, med inriktningen att ”kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget”.

Förvaltningens beredning av ärendet

Förvaltningen har granskat idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier och kriterier för aktivitetsbidragsgodkännande samt anvisningar för lokalbidrag².

Kulturförvaltningen har utifrån lokalkostnader gjort en genomgång av kulturnämndens befintliga monetära stöd. Även stadens arbete med hyresmodellen och det nyligen antagna Göteborgs Stads Plan för kulturprogrammet 2023–2026 beaktats i beredningen av ärendet då dessa påverkar det fria kulturlivets förutsättningar vad gäller lokalbehov och hyresnivåer. Förvaltningen har haft kontakt med de andra två remissinstanserna idrotts- och föreningsförvaltningen samt socialförvaltningen Centrum.

Idrott- och föreningsnämndens lokalbidrag

Lokalbidraget är en bidragsform som kategoriseras under stöd för anläggningar i *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*. Nämndens anvisningar tar sin utgångspunkt i *Göteborgs stads riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället*.

Lokalbidraget är ett stöd som kan ges till ideella aktivitetsbidragsgodkända föreningar som bedriver aktiviteter i egna lokaler eller i hyrda lokaler med kontrakt på minst ett år. Lokalbidragets utformning innehåller flera nivåer som styr vilka föreningar som kan beviljas bidrag. Bidragets utformning är anpassat för idrotts- och föreningsnämndens specifika uppdrag och målgrupper.

Idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier tillåter endast ideella och aktivitetsbidragsgodkända föreningar att söka bidrag. Beslutet om aktivitetsbidrag fattas av idrotts- och föreningsförvaltningen och baseras bland annat på föreningens antal medlemmar och aktiviteter. Medlemmars personnummer ska redovisas och de utpekade målgrupper som föreningar ska vända sig till för att bli godkända för aktivitetsbidrag är barn och unga 7–25 år, äldre över 65 år samt personer med funktionsnedsättningar. Föreningar kan inte få lokalbidrag för lokalkostnader i samband med arrangemang där besökare betalar entréavgifter. Såväl i riktlinjer för föreningsbidrag som i idrotts- och

²Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023

föreningsnämndens grundläggande kriterier finns krav på att aktiviteter ska ske i helt rök- och alkoholfria miljöer.

Lokalbidragets ersättning baseras i sin tur på antalet aktivitetsbidragsgodkända medlemmar med olika ersättningsnivåer utifrån kön och ålder samt årskostnader och hyresintäkter. Utifrån kulturförvaltningens kännedom finns idag inget överskott i budgeten för vare sig lokalbidraget eller idrotts- och föreningsnämndens andra stöd och det råder redan stor konkurrens om medlen.

Riktlinjer för bidrags- respektive stödgivning

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning regleras utifrån *Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.

Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet styr fördelningen av kulturstöd. Riktlinjerna är utformade för att möta målsättningarna i Göteborg stads kulturprogram och utifrån det fria kulturlivets särskilda förutsättningar och behov. Kulturnämndens riktlinjer harmonierar delvis med *Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället*, men gör särskilda avsteg. Detta för att värna principen om armlängds avstånd för att motverka påverkan av det konstnärliga innehållet såväl som styrning av det fria kulturlivets organisering. Avstegen gäller några av de grundläggande kriterier för bidragsgivning som den stadengemensamma riktlinjen för föreningsbidrag anger och som idrotts- och föreningsnämndens anvisningar vilar på.

Kulturnämndens nuvarande förutsättningar att möta lokalkostnader

I dagsläget är det möjligt att söka stöd för lokalkostnader, som en del av de totala kostnaderna för verksamheten som bedrivs, inom ramen för flera av kulturnämndens stödformer. Fasta lokalkostnader kan sökas inom de årsbaserade stöden Verksamhetsstöd, Riktat stöd och Ateljéstöd, medan tillfälliga lokalkostnader kan sökas inom projektstöden. Lokalkostnaden är generellt den största utgiftsposten för aktörer som söker kulturnämndens stöd. Exempelvis utgjorde minst hälften av totala summan som beviljats i Verksamhetsstöd 2020 av lokalkostnader.

Kulturförvaltningen har nyligen i *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* konstaterat att det inte är utformningen av kulturstöden i sig som utgör hinder för det fria kulturlivet utan bristen på resurser (KN 230619 §144). Kulturnämndens nuvarande ram för kulturstöd hade redan före den stegrande inflationen begränsade möjligheter att möta den generella kostnadsutvecklingen. Många aktörer och projekt söker medel för att täcka lokalkostnader som inte kan mötas upp inom nämndens nuvarande budgetram.

Pågående insatser i staden

Det pågår två större insatser i staden som förvaltningen bedömer har särskild betydelse för det fria kulturlivets förutsättningar vad gäller lokalbehov och hyresnivåer.

Göteborgs stads hyresmodell för kultur- och föreningsliv

2021 introducerade staden en hyresmodell med syfte att subventionera hyror för kultur- och föreningsaktörer. Enligt hyresmodellen ska kultur- och föreningslokaler som ägs av kommunala fastighetsägare hyras ut av idrotts- och föreningsförvaltningen till en subventionerad hyra i relation till den marknadsmässiga hyran. Ett inträde i modellen kan därför innebära en lägre hyra för vissa och en höjd hyra för andra hyrestagare, även om

modellhyran är subventionerad i relation till en marknadsmässig hyra. För att godkännas i modellen ska hyresgästen uppfylla någon av de stöd- och bidragsgivande nämndernas riktlinjer och kriterier.

Hyresmodellen samordnas av lokalförmedlingen inom idrotts- och föreningsförvaltningen. Kulturförvaltningen bistår i bedömning och tolkning av kulturnämndens riktlinjer i de fall det är en kulturaktör som föreslås ingå i modellen. Modellen är fortfarande under utveckling och har ännu inte utvärderats.

Göteborgs Stads Plan för kulturprogrammet 2023–2026

Planen för kulturprogrammet antogs i kommunfullmäktige 2023-03-23 § 14. Enligt handlingsplanen insats 6, *Stärka kulturens roll i samhällsutvecklingen*, ska tillgången till verksamhetslokaler och ytor för kultur öka i samverkan med kommunala och privata fastighetsaktörer. Inom insatsen finns aktiviteten att öka samverkan mellan ett antal förvaltningar och bolag i staden för att skapa förutsättningar för kreativa verksamheter och kulturella mötesplatser i befintliga miljöer. Den nyligen inrättade kulturlotsfunktionen på kulturförvaltningen är en del av denna insats. Förvaltningen har huvudansvar för insatsen och flera andra väsentliga förvaltningar och bolag har delansvar.

Förvaltningens bedömning och förslag

Kulturförvaltningen bedömer motionens avgränsning att se över kriterierna för snäv för att kunna ge motionens önskade effekt. Lokalbidragets kriterier vilar mot *Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*. Det innebär att även om kriterier för lokalbidraget ses över och justeras skulle flertalet kulturaktörer inte vara kvalificerade att söka utifrån både avgränsningar i de stadengemensamma riktlinjerna samt idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag.

Förvaltningen instämmer i motionärernas bedömning att det fria kulturlivets behov av lokaler samt rimliga hyror är avgörande för att säkerställa en kulturell infrastruktur i staden. Hyres- och lokalkostnader är vid sidan av löner och ersättningar ofta de största utgiftsposterna för aktörer inom det fria kulturlivet. Förvaltningen har återkommande rapporterat om hur kulturstöden inte räknas upp i relation till den generella kostnadsutvecklingen. Förvaltningen har även nyligen konstaterat i *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* att det inte är utformningen av kulturstöden i sig som skapar hinder för det fria kulturlivet utan bristen på resurser att möta kostnadsutvecklingen och behov (KN 230619 §144). Den pågående urholkningen av kulturstödet, samt det faktum att en ökad andel av beviljade medel går till lokal- och hyreskostnader, innebär i praktiken mindre medel till konstnärlig och kulturell verksamhet. Detta leder till minskad tillgång till kultur för stadens invånare.

Förvaltningen välkomnar motionens ambition att tillgängliggöra fler resurser för att möta kulturaktörers lokalbehov. Motionen inkluderar dock inte behovet av ökad finansiering för att fler föreningar inom kulturlivet och andra aktörer ska kunna ta del av lokalbidraget. Enligt Idrotts- och föreningsförvaltningen råder det redan i dagsläget konkurrens om lokalbidraget. Förvaltningen bedömer därför att en ökad budget för lokalkostnader är en förutsättning för att intentionen i motionen ska uppnås, oaktat om det är i form av lokalbidrag eller kulturstöd. Utan tillskott ökar konkurrensen ytterligare mellan de olika målgrupper för stöd- och bidragsgivning som staden prioriterar. Förslaget

riskerar därmed att få liten verkan för kulturaktörer och negativ verkan för de målgrupper som idag framför allt är mottagare av lokalbidraget.

Kulturförvaltningen ser positivt på motionens ansats och långsiktiga syfte att förbättra förutsättningarna för det fria kulturlivet att verka i staden i enlighet med stadens kulturprogram. Utöver ett tillskott av monetärt stöd, skulle en utbyggnad av hyresmodellen med ökad hyressubvention och fler ändamålsenliga lokaler inom modellen samt arbetet med stadens insatsområde *Stärka kulturens roll i samhällsutvecklingen*, sammantaget utgöra verkningsfulla insatser för att stärka förutsättningarna för lokalhållning för stadens kulturliv.

Utifrån kontakt med de andra två remissinstanserna idrotts- och föreningsförvaltningen och socialförvaltningen Centrum uppfattar förvaltningen att de i ett beredande stadié gör liknande bedömning som kulturförvaltningen.

I en sammantagen bedömning föreslår förvaltningen därför att kulturnämnden avstyrker motionen om att se över kriterierna för lokalbidrag till föreningar.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef, Kultur- och samhällsutveckling